

Puumalan kunta

RYHÄLÄN JA HAAPASELÄN OSAYLEISKAAVOJEN MUUTOS Aurinkovoimalan osayleiskaava

OSAYLEISKAAVASTA SAATU PALAUTE JA VASTINEET

10.12.2025

Kunnanhallituksen päätös osayleiskaavan laatimisen aloittamisesta 16.9.2024 § 118 (Ryhälän osayleiskaavan muuttaminen) ja 15.9.2025 § 177 (Haapaselän osayleiskaavan muuttaminen)

Vireilletulo 15.9.2025

Kunnanhallitus 20.10.2025 § 193

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtäville 29.10.2025

Osayleiskaavaluonnos nähtävillä 29.10. – 27.11.2025

Kunnanhallitus

Osayleiskaavaehdotus nähtävillä

Kunnanhallitus

Kunnanvaltuusto hyväksynyt

Kaava lainvoimainen

Sisällysluettelo

1	OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMASTA sekä OSAYLEISKAVALUONNOKSESTA SAATU PALAUTE JA VASTINEET	3
2	OSAYLEISKAVAEHDOTUKSESTA SAATU PALAUTE JA VASTINEET	10

1 OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMASTA sekä OSAYLEISKAVALUONNOKSESTA SAATU PALAUTE JA VASTINEET

Ryhälän ja Haapaselän osayleiskaavojen muutos eli aurinkovoimalan osayleiskaava on tullut vireille kunnanhallituksen päätöksellä kaavamuutoksen laadinnan aloittamisesta Ryhälän osayleiskaavan osalta 16.9.2024 (§ 118) ja Haapaselän osayleiskaavan osalta 15.9.2025 (§ 177). Aurinkovoimalan osayleiskaavan OAS ja osayleiskaavaluonnos olivat yhtä aikaa nähtävillä 30.10. – 28.11.2025 välisen ajan. OAS:sta, osayleiskaavaluonnoksesta ja aurinkovoimahankkeesta pidettiin yleisötilaisuus 12.11.2025 Puumalan kunnantalolla.

OAS:sta ja osayleiskaavaluonnoksesta pyydettiin lausunnot viranomaisilta ja osallisilla oli mahdollisuus jättää OAS:sta ja kaavaluonnoksesta mielipiteensä mennessä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja kaavaluonnoksesta otettiin vastaan kuusi lausuntoa ja yksi mielipide.

LAUSUNTO	VASTINE
<p>1 Telia Finland Oyj 22.10.2025 Telia Finland Oyjillä ei ole OAS:sta tai osayleiskaavaluonnoksesta lausuttavaa.</p>	<p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p>
<p>2 Etelä-Savon pelastuslaitos 22.10.2025 Etelä-Savon pelastuslaitos oli mukana viranomaispalaverissa 8.7.2024 jossa (Ryhälän osayleiskaava) hanke esiteltiin. Hankealue on muuttunut/laajentunut Ryhäläntien itäpuolelle ja pelastuslaitos pyytää kiinnittämään huomioita mm. alueiden saavutettavuuteen kahdesta eri suunnasta (pelastustiet). Suunnittelun edetessä pelastuslaitos antaa tarkempaa ohjeistusta pelastustoimintaan liittyvissä asioissa.</p> <p>Pelastuslaitoksella ei ole huomautettavaa itse kaavoitukseen.</p>	<p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p>
<p>3 Etelä-Savon ELY-keskus 6.11.2025 Kaavan valmisteluaineisto ja siihen liittyvät selvitykset ovat asiantuntevasti laadittuja. Kaavamuutosalueen ominaisuudet on huomioitu varsin hyvin kaavaluonnoksessa. ELY-keskus kiinnittää huomiota tässä lausunnossa lähinnä selvityksissä ja prosessissa havaittuihin seikkoihin huomioimiseen kaavaratkaisussa. Jotta suunnittelualueen ominaispiirteet tulevat riittävässä määrin huomioitua aurinkovoimalan rakentamisessa, edellyttää ELY-keskus tehtäväksi yleiskaavan rakentamista ja sen luvitusta ohjaaviin määräyksiin joukon täsmennyksiä. Tämä on tarpeen myös sen vuoksi, että osa selvityksistä täsmentyy vasta rakentamislupaa haettaessa.</p> <p>Selvyyden vuoksi energiahuollon alueen (EN-aur) kaavamääräykseen on tarpeen lisätä, että rakentamislupaharkinnan yhteydessä tulee arvioida rakennushankkeen sijoittamisen edellytykset alueidenkäyttölain (132/1999) 16.2 §:n nojalla rakentamislain (751/2023) 46 §:n mukaisesti. Lisäys on tarpeen kaavan oikeusvaikutuksen selkeyttämiseksi etenkin, kun alueidenkäyttölain muutos on todennäköisesti tuomassa muutoksia aurinkovoimaloiden kaavoitukseen.</p> <p>Mikäli kaavamuutoksessa mukana olevan Vesijärven rantavyöhykkeen rakentamista halutaan ohjata suoraan tällä kaavalla, on kaavan yleismääräyksiin tarpeen lisätä määräys alueidenkäyttölain (132/1999) 72§:n oikeusvaikutusten voimassaolosta kaavamuutoksen M-1- ja RA-alueilla.</p>	<p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>EN-aur -kaavamerkinnän määräystä täydennetään lausunnossa esitetyllä tavalla.</i></p> <p><i>Kaavan yleismääräyksissä on todettu, että nyt laadittava osayleiskaavojen muutos on alueidenkäyttölain (132/1999) 42.1 §:n mukainen oikeusvaikutteinen osayleiskaava. Yleismääräyksiin lisätään: "Kaavan M-1- ja</i></p>

<p>Valmisteluaineistossa esitetyt suojaviheralueet (EV) ja suunnittelualueen pohjoisosan mäkimaaston jättäminen voimala-alueen ulkopuolelle näyttäisivät vähentävän muutoin laajan voimala-alueen maisemallisia vaikutuksia. EV-merkinnän määräykseen on tarpeen lisätä maininta alueelle luontaisen kasvillisuuden käytöstä maisemoinnissa.</p> <p>Hankealueelle on tunnistettu Geologian tutkimuskeskuksen Happamat sulfaattimaat-karttapalvelun perusteella sijoittuvan mahdollinen mustaliuske-esiintymä. Mustaliuskeet voivat vaikuttaa haitallisesti ympäristöön ja alapuolisten pintavesien laatuun. Mustaliuske-esiintymän paljastamisen ja muokkaamisen välttäminen on ensisijainen keino vesistövaikutusten ehkäisemiseksi. Kaavan tulee ELY-keskuksen näkemyksen mukaan tämän vuoksi lisätä yleismääräys, jossa edellytetään mustaliuske-esiintymän tutkimista ja haitallisten vesistövaikutusten estämistä rakentamisluvan yhteydessä.</p> <p>Myös tarkemman vesienhallinta-/hulevesisuunnitelman laatiminen tulee kytkeä kaavamääräyksessä rakentamisluvan ehdoksi. Rakentamisluvan yhteydessä esitettävä suunnitelma tulee toimittaa arvioitavaksi myös ELY-keskukselle. Tarkemmassa suunnittelussa on vielä tarpeen huomioida valuma-alueitasoinen suunnittelu riittävien vesienhallintaratkaisujen mitoitusten varmistamiseksi huomioiden myös ilmastomuutoksen aiheuttamat sademäärät.</p> <p>Aurinkovoimala-alueen hulevesiselvityksessä esitetyt rakentamisen aikaisten vaikutusten kuten maanpinnan eroosion ehkäisy- ja lieventämistoimet, kuten kasvillisuuden poisto vain välttämättömistä kohteista ja osa-alue kerrallaan, ovat ELY-keskuksen lausumishetken tietojen perusteella hankealueen ominaisuuksiin sopivia sekä toimivia. Hulevesiselvityksen mukaan tavoitteena on ensi sijassa ehkäistä maaperän eroosiota, pitää alueen vesiolosuhteet ja purkuvirtaamat nykytilan kaltaisina sekä välttää uusien ojien ja viivytsaltaiden kaivamista ilman maaperätutkimuksia mahdollisen mustaliuske-esiintymän vuoksi. Vesien viivytyksessä pyritään hyödyntämään alueen luonnollisia painanteita. ELY-keskus suosittelee myös suunnittelemaan ja rakentamaan mahdolliset tierummut niin, etteivät ne muodosta vesieliölle vaellusesteitä esimerkiksi liian kovan virtauksen tai uomaan nähden liian korkealla olevan rummun takia. Hulevesien käsittelyssä ja johtamisessa tulee myös huomioida Vesijärven rannassa tunnistetut viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikat, ja varmistaa ettei toimilla heikennetä niiden tilaa.</p> <p>ELY-keskus suosittelee hyödyntämään hulevesien hallinnan jatkosuunnittelussa Metsäkeskuksen avoimia paikkatietoaineistoja, jos niitä ei ole vielä käytetty. Aineistojen avulla voi tunnistaa muun muassa eroosiolle ja sitä kautta kiintoainekuormituksen synnylle herkkiä ojja/uomia. Tällaisissa kohteissa voi olla tarvetta eroosiosuojauksille ja/tai virtaamansäätörakenteille kuten pohjapadoille. Mahdollisesti eroosiolle herkkiä uomia on muun muassa Hylkeenlahteen laskevalla valuma-alueen osalla. Metsäkeskuksen aineistojen esittelyt löytyvät mm. täältä: Luonnonhoidon paikkatietoaineistot.</p>	<p><i>RA/1 -alueilla on voimassa alueidenkäyttölain (132/1999) 72 § säädökset.”</i></p> <p><i>EV -kaavamerkinnän määräys päivitetään: ”Alueella olemassa oleva puusto tulee säilyttää. Aluetta tulee tarvittaessa täydennysistuttaa alueelle luontaisella kasvillisuudella.”</i></p> <p><i>Kaavan yleismääräyksiä päivitetään mustaliuskeeseen osalta: ”Mustaliuske-esiintymä tulee kartoittaa ennen rakentamiseen ryhtymistä. Mahdollisen mustaliuske-esiintymän vesistövaikutusten estämistoimenpiteet tulee esittää rakentamisluvan yhteydessä. Aurinkovoimalan rakentamiseen liittyvä kaivuutöiden suunnittelu ja toteutus on tehtävä siten, että alueen mahdolliset muistaliuske-esiintymät eivät altistu hapelle kaivuutöiden yhteydessä.</i></p> <p><i>Kaavan yleismääräyksissä on määräys: ”Hulevesisuunnitelma on esitettävä rakentamisluvan yhteydessä.” Määräystä täydennetään: ”Hulevesisuunnitelma on toimitettava arvioitavaksi ELY-keskukselle (1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto).”</i></p> <p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p>
--	--

Mikäli hankkeessa on tarve tehdä ojituksia tai olemassa olevien ojien perkaamista, hankkeesta tulee tehdä ojitusilmoitus ELY-keskukselle vesilain (587/2011) mukaisen luvan tarpeen arvioimiseksi ennen kyseisten toimien toteuttamista. Ojitusilmoituksen tulee sisältää tieto uomista, joissa alueella tehdään toimenpiteitä, mahdollisten vesienhallintarakenteiden tarkempi sijainti ja tiedot sekä mitoitustarpeet. Ilmoituksessa tulee arvioida kyseisten toimenpiteiden vaikutusta alueen hydrologiaan sekä valumavesien laatuun.

Luontoselvityksessä (Envineer 2025) havaitut luonnonsuojelulain (9/2023) ja vesilain (587/2011) mukaiset luontoarvot, sekä monimuotoisuudelle arvokkaat kohteet on huomioitu kaavaluonnoksessa pääosin erittäin hyvin. Luontodirektiivin IV-liitteen tiukasti suojeltujen lajien lisääntymis- ja levähdyspaikat on merkitty omalla merkinnällä ja kaavamääräyksellä, ja vesilailla ja metsälailla suojellut kohteet, sekä muut monimuotoisuudelle tärkeät kohteet on merkitty omalla luo-merkinnällä. Kaavamääräykset ovat kohteille sopivat.

Ryhäläntien itäpuolella sijaitsevan luontokohteen (kosteaa lehto) ympärille on suositeltavaa jättää suojavyöhykettä, jotta kohteen luontoarvot säilyvät. Puuston poisto luontokohteen ympäriltä tulee kuivattamaan kohteiden vesitaloutta, joten puustoinen suojavyöhyke on kaavamääräyksen toteutumiseksi välttämätön. Kosteaa lehtoa toisella puolella on jo tehty avohakkuu, mutta toisella puolella on jäljellä suojaavaa puustoa.

Pesimälinnustoon kohdistuvien vaikutusten lieventämiseksi kaavan yleismääräyksiin on syytä kirjata, että alueen loput puuston poistot tulee tehdä lintujen pesimäajan (1.4.-31.7.) ulkopuolella.

Hankkeen maisemavaikutusten arvioinnin tueksi on kerrottu laadittavan kuvasovitteita kaavan ehdotusvaiheeseen mennessä, joten maisemavaikutuksiin voi ottaa tarkemmin kantaa vasta ehdotusvaiheessa. Muutoin maisemavaikutukset paikallisesti arvokkaaseen Luukkosenkylän maisema-alueeseen on arvioitu realistisesti.

Lopuksi ELY-keskus muistuttaa siitä, että alueidenkäyttölain (132/1999) 32 §:n mukaan maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa. Valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa kiinnitetään huomiota luotettavaan ja mahdollisimman häiriöttömään energiansaantiin on elinkeinoelämän toimintaedellytysten ja kansalaisten arjen sujuvuuden kannalta ja todetaan edelleen alueidenkäytön suunnittelulla olevan keskeinen merkitys energianhuollon toimivuuden varmistamiseksi tarvittavien voimajohtojen ja kaasuputkien toteuttamismahdollisuuksien varmistamisessa. Tämän vuoksi valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa edellytetään, että valtakunnallisen energiahuollon kannalta merkittävien voimajohtojen linjaukset ja niiden toteuttamismahdollisuudet turvataan ja, että voimajohtolinjauksissa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia johtokäytäviä. Kaavamuutosalueella voimassa olevassa maakuntakaavassa aluetta halkova sähkönsiirtoa koskeva merkintä on voimajohtokäytävä. Maankäyttöä alueelle suunniteltaessa tarpeen huomioida, etteivät mahdollisten johtokäytävään toteutettavien uusien voimajohtojen sijoittaminen tarpeettomasti vaikeudu.

*Kaavan yleismääräyksiin lisätään:
"Mahdollisista ojituksista tai olemassa olevien ojien perkaamisesta tulee tehdä ojitusilmoitus ELY-keskukselle (1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto) ennen kyseisten toimien toteuttamista vesilain (587/2011) mukaisen luvan tarpeen arvioimiseksi."*

Merkitään tiedoksi.

Ryhäläntien itäpuolella sijaitseva kostea lehto sijoittuu kaavassa maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle, jolla on ympäristöarvoja (MY). MY-alueen raja ulottuu luontoselvityksessä määritellyn kostean lehdon reunasta 10 m lehdon alueen ulkopuolelle luontoarvojen säilymisen turvaamiseksi.

*EN-aur -kaavamääräystä täydennetään:
"Puuston poisto tulee suorittaa lintujen pesimäajan (1.4.-31.7.) ulkopuolella."*

Aurinkopaneelien alueista on laadittu kuvasovitteita (Envineer Oy, 1.12.2025), jotka liitetään kaavan ehdotusvaiheen kaavaselostukseen.

Merkitään tiedoksi.

4 Puumalan Riistanhoitoyhdistys ry**25.11.2025**

Suomen ympäristöministeriön mukaan aurinkovoimalanhankkeen vaikutusten merkittävyyteen vaikuttavat hankkeen sijainti, koko ja alueen olemassa oleva käyttötarkoitus. Vaikutusten merkittävyyttä lisää hankkeen sijoittuminen ympäristön kannalta herkälle alueelle tai lähelle asutusta.

Sijainnista ja koosta riippuen aurinkovoimalalla voi olla merkittäviäkin vaikutuksia alueen luontoon ja ekologiin yhteyksiin ja siksi suunnittelussa ja sijoittelussa tulee huomioida ekologiset yhteydet, elinympäristöjen pirstaloituminen ja vaikutukset ekosysteemeihin. Mikäli aurinkovoima-alue toteutetaan metsään, se edellyttää kasvillisuuden ja puuston raivaustoimenpiteitä. Toimenpiteellä on todennäköisesti silloin vaikutusta kasvillisuusmuutosten lisäksi myös eläimiin.

(Ympäristöministeriö/Aurinkovoimaloiden kaavoitus ja lupamenettelyt)

BridgePortOne Puumala luontoselvitysraportissa kuvataan kolme direktiivilajia: viitasammakko, kirjoverkkoperhonen ja lepakot. Lisäksi on luettelo havaituista linnuista kolmena peräkkäisenä havaintopäivänä.

Edellisten lisäksi on lueteltu luontotyypit ja havaitut kasvit.

Näillä perusteilla luontoselvitysraportti on marginaalinen ja puutteellinen, alueen eläimistöön kuuluu runsaasti muitakin eläimiä kuin nämä raportissa mainitut. Kookkaimmat eläimet joutuvat jättämään elinseutunsa riittävän suojan puuttuessa.

Ekologiset muutokset

Hankealueesta on 93 % metsämaata, jota hankkeen toteutuksessa kaadetaan tai raivataan aurinkovoimalan tieltä. Tämä karkottaa suuremmat eläimet voimala-alueelta.

Hankkeen sijoittuminen

Hanke sijoittuu Hylkeenlahden koillispuolelle ja Vesilahden lounaisosan väliin niin, että se katkaisee kookkaimpien eläinten liikkumisen valtaosalla tätä aluetta. Hylkeenlahteen jää vapaaseen liikkumiseen 270 metrin kannake ja Vesilahteen 230 metrin kannake. Väliin jäävä osa, 1 500 metriä, on esimerkiksi kaikille hirvieläimille suojatonta aluetta. Mitat on otettu nk. linnuntietä Kansalaisen karttapaikassa.

Elinympäristön pirstoutuminen

Edellä kuvatusta elinoloalueen muutoksista johtuen kookkaimpien eläinten liikkuvuus etelä-pohjoissuunnassa vaikeutuu. Tämä puolestaan haittaa eläinten luontaista liikkumista vuodenaikojen mukaan ja lisääntymisaikana.

Merkittään tiedoksi.

Merkittään tiedoksi.

Paikalliset ELY-keskukset (1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto) valvovat, että valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet sekä muut alueiden käyttöä ja rakentamista koskevat alueidenkäyttölain säännökset tulevat alueiden käytössä ja rakentamisessa otetuksi huomioon. ELY-keskukset arvioivat myös kaavatöiden selvitysten riittävyttä. Kaavojen selvitykset laaditaan ympäristöministeriön ja Suomen Ympäristökeskuksen laatimien ohjeistusten mukaisesti. Etelä-Savon ELY-keskus on lausunut 6.11.2025 (ks. edellä) kaavaluonnoksesta mm., että "Kaavan valmisteluaineisto ja siihen liittyvät selvitykset ovat asiantuntevasti laadittuja. Kaavamuutosalueen ominaisuudet on huomioitu varsin hyvin kaavaluonnoksessa."

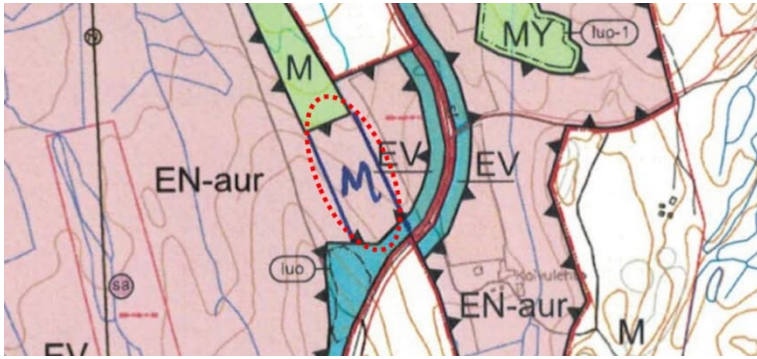
Aurinkopaneelit tulevat sijoittumaan riveihin, joiden väliin jää tarkemmasta suunnittelusta riippuen n. 6 m levyiset matalaa kasvustoa kasvavat viherkäytävät. Aurinkopaneelien alueita ei tulla aitaamaan, jolloin suurempienkin eläinten on mahdollista liikkua alueella.

Merkittään tiedoksi.

Merkittään tiedoksi.

Huomautus ja ehdotus riistaeläinten liikkuvuuden parantamiseksi

Hankealueella on toiminut vuodesta 1958 lähtien Vesiniemi-Sorjola hirviseurue ry. Vuosikymmenten kokemuksella tiedetään, että koko hankealue on kaikkien hirveläinten elinaluetta. Hirvieläimet liikkuvat eri vuodenaikoina ja etenkin lisääntymisaikana etelä-pohjoissuunnassa Ryhäkäntien yli pohjoiseen kohti Vesijärveä ja etelään kohti Pukkilaa. Puumalan riistanhoitoyhdistys ja Vesiniemi-Sorjola hirviseurue esittää riistaväylän muodostamista kaavaluonnokseen. Vesijärven suunnalta pistävää maa- ja metsätalousvaltaista aluetta jatkettaisiin saman levyisenä Ryhäläntielle saakka. Näin muodostuisi riistaväylä, jota kaikki riistaeläimet voisivat suojaisasti käyttää.

Lausunnossa esitetty riistaväylä (piirroksen M-alue) merkitään kaavakarttaan.

5 Fingrid Oyj**25.11.2025**

Osayleiskaavan alueella sijaitsee Fingridin 110 kV voimajohto Puumala - Huutokoski. Lausuimme edellisen kerran osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 5.12.2024. Toimme lausunnossa esille monia asioita, jotka tulee ottaa huomioon alueen suunnittelussa ja rakentamisessa. Kaavaluonnoksen materiaaleissa ei tuotu esille saatuja lausuntoja, mutta kaavaselostuksen mukaan ne liitetään kaavan ehdotusvaiheeseen.

Osayleiskaavan luonnoksessa on esitetty loma-asunnon rakennuspaikka (RA/1) kiinteistölle 623-445-11-1 (Murokorpi). Kyseisen kiinteistön ranta on Fingridin voimajohtoalueella, mikä rajoittaa monin tavoin kiinteistön käyttöä. Tässä tapauksessa olisi hyvä esittää informatiivinen kaavamääräys esimerkiksi seuraavasti: "Voimajohdon johtoalueelle ei saa ilman erityistä lupaa rakentaa rakennuksia tai kahta (2) metriä korkeampia muitakaan rakenteita tai laitteita, tavallisia aitoja lukuun ottamatta. Voimajohtoaluetta koskevat tiedot tulee selvittää voimajohdon omistajalta suunniteltaessa rakentamista lähelle voimajohtoa. Voimajohdon läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta on pyydetty risteämälausunto voimajohdon omistajalta."

M-1-alueen kaavamääräys pitäisi muotoilla uudelleen, koska sen voi tulkita rajoittavan voimajohdon rakentamista, seillä siinä otetaan kantaa myös rakennelmiin tiukalla sanamuodolla. Voimajohtoja joudutaan uusimaan jossain vaiheessa niiden elinkaarta.

On lisäksi hyvä huomioida, että valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti luonteva paikka uusille voimajohtoille on nykyisten voimajohtojen käytävässä. Tulevaisuudessa nykyisiin johtokäytäviin kohdistuu yhä enemmän kehittämispainetta.

Voimajohdon läheisyyteen sijoittuvien aurinkopaneelien tarkemman suunnittelun osalta olisi hyvä olla yhteyksissä Fingridin Jarno

Merkitään tiedoksi.

RA/1 -alueen kaavamääräystä täydennetään lausunnossa esitetyllä tavalla.

M-1 -alueen kaavamääräystä täydennetään: "Alueella kulkevien voimajohtojen käytön ja kunnossapidon vaatimat toimenpiteet ovat sallittuja."

Uusien voimajohtojen tilantarve otetaan huomioon aurinkovoimalan tarkemmassa suunnittelussa.

Merkitään tiedoksi.

<p>Sederlundiiin (Jarno Sederlund, asiakaspäällikkö, puhelin 030 395 4251, Jarno.Sederlund@fingrid.fi).</p> <p>Tässä lausunnossa ei voida ottaa kantaa tarkemmin rakentamiseen tai teknisiin ratkaisuihin. Fingridin johtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Pyydämme toimittamaan lausuntopyyntöön ensisijaisesti verkkosivun kautta www.fingrid.fi/risteamalausunnot. Muiden kuin Fingridin omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajilta. Yleiskaavat ja asemakaavat, joissa on Fingrid Oyj:n voimajohtoja tai muita toimintoja, pyydämme lähettämään lausunnon mieluiten sähköisenä osoitteeseen kirjaamo@fingrid.fi. Kaavoitusasioiden vastuuhenkilö Fingridissä on Maankäyttö ja ympäristö yksikön päällikkö Mika Penttilä (puhelin 030 395 5230).</p>	<p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p>
<p>6 Savonlinnan museo 28.11.2025</p> <p>Kaavamuutosalue on laajentunut aiemmasta sisältäen Ryhäläntien itäpuolen vanhan maatilan pihapiirin (Koivulehto) peltoineen sekä metsämaata. Maakunnan Parhaat Maisemat – Etelä-Savon valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventoinnissa 2011-2013 puhutaan Koivukylästä, joka taitaa tarkoittaa Koivulehtoa. Kirkonkylän-Kuoreksenniemen osayleiskaavan kulttuuriympäristöselvityksessä (Selvitystyö Ahola 2012) Koivulehto jäi selvityksen rajauksen ulkopuolelle. Pihapiiri ja osa sen pelloista kuuluu paikallisesti arvokkaaseen Luukkosenkylän maisema-alueeseen. Kaavaselostuksessa tulee esittää kohteen rakennuskanta ja historia tarkemmin, jotta voidaan arvioida, onko kohteella sellaista kulttuurihistoriallista merkitystä, mikä pitäisi ottaa huomioon kaavassa.</p> <p>Kaavaselostuksessa arvioidaan, että merkittävimmät maisema-arvot ovat suunnittelualueen ulkopuolella Puumalan taajamayleiskaavaan merkityssä paikallisesti arvokkaan Luukkosenkylän maisema-alueen eteläosissa, joissa Oivilan ja Valtolan pihapiirit ja peltoalueet levittäytyvät Lietvedentien molemmin puolin. Kaavaselostuksessa todetaan, että pellot Ryhäläntien varressa ovat osittain poistuneet viljelykäytöstä, pellot ovat metsittyneet ja alueen maisema-arvoja on menetetty.</p> <p>Aurinkovoimaloista ja paneelien sijoittumisesta suunnittelualueelle laaditaan havainnekuvia kaavan ehdotusvaiheeseen, jolloin maisemavaikutuksia on entistä parempi arvioida. Kuvasovitteet tulee olla ihmisen tasolta. Maisemavaikutuksia lievennetään voimaloiden ympärille sekä Lietvedentien ja Ryhäläntien varteen istutettavalla puustolla ja muulla kasvustolla (EV-alueet), mikä on hyvä asia. Ryhäläntien varrella Koivulehdon peltoalueella kasvaa joitain maisemallisesti komeita puita, jotka sijoittuvat EV-alueille, ja tien varressa EV-alueella on myös koivujen ympäröimä kiviraunio, joiden jättämistä paikoilleen on hyvä harkita.</p> <p>Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta kaavaehdotuksesta huomautettavaa, Osayleiskaavan muutosta varten on laadittu arkeologinen arkistoseelvitys (Heilu Oy). Arkistoseelvityksen ja alueen topografian perusteella alueella ei ole tarvetta tehdä arkeologista maastoseelvitystä.</p>	<p><i>Kaavaselostusta täydennetään Koivulehdon pihapiirin osalta.</i></p> <p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>Aurinkopaneelien alueista on laadittu kuvasovitteita (Envineer Oy, 1.12.2025), jotka liitetään kaavan ehdotusvaiheen kaavaselostukseen.</i></p> <p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p>

MIELIPIIDE	VASTINE
<p>Mielipide 1 24.11.2025</p> <p>Olemme huolestuneita siitä, että suunniteltu aurinkovoimala saattaa vaikuttaa haitallisesti alueen luonnon monimuotoisuuteen. Erityisesti alueen lintukannan ja harvinaisempien kasvilajien suojelemiseksi ehdotamme, että myös Haapaselän kaavan laajennusalueelle tehdään tarkempi luontoselvitys maastokäynteineen ennen kaavan hyväksymistä.</p> <p>Puumalan kunnanhallitus on päättänyt kokouksessaan 15.9.2025 laajentaa aurinkovoimalan aluetta Haapaselän osayleiskaavan puolelle. Tehdyn luontoselvitysraportin mukaan on alustavat maastokatselmukset tehty syksyn 2024 ja varsinaiset luontoselvitykset maastokauden 2025 aikana. Raportin mukaan linnuston maastopäivät on tehty 10-12.6.2025. Raportissa on mainittu, että ”hankealue laajentui tehtyjen linnustoselvitysten jälkeen ja näitä alueita ei ole maastossa kokonaan kartoitettu. Laajennus ulottuu kuitenkin alueille, joiden ei arvioida olevan linnuille merkitykseltään erityisiä.”</p> <p>Laajennusalueella on kuitenkin havaittu runsaasti lintulajeja, joita ei ole mainittu selvityksessä. Esimerkiksi alueella on havaittu Kurki, Kiuru, Töyhtötiainen, Pырstötiainen, Hömötiainen, Palokärki, Huhkaja, Lehtopöllö, Kanahaukka, Hiirihaukka, Varpushaukka, Mustarastas, Teeri, Metso, Pyy.</p> <p>Alueella on myös runsas riista- ja muu eläimistö ja esimerkiksi Hirvien, peurojen ja kauriiden liikkuminen alueella vaikeutuu ja häiriintyy. Myös Ilves ja karuhavaintoja on alueella tehty.</p> <p>Selvityksessä on mainittu, että alueella ei ole liito-oraville soveltuvia elinympäristöjä. Haapaselän alueen laajennetulla osalla kasvaa kumminakin isoja haapoja ja on haavikoita ja kuusikoita, jotka ovat otollisia liito-oravan asuinpaikkoja. Liito-oravista on tehty havaintoja Vesijärven itäpuolisella alueella laskuojan läheisyydessä. Ehdotamme, että ennen kaavan hyväksymistä tehdään perusteellisempi arvio liito-oravien mahdollisuuksista asua alueella.</p> <p>Kaava-aineistossa on mukana liite 5, Aurinkovoimapuiston arkeologinen arkistoselvitys 2025. Ko. selvitys on tehty 25.2.2025, eikä siinä ole selvitetty Haapaselän osayleiskaavan laajennusalueetta, jolla on selvityksen karttojen mukaan ollut asutusta. Laajennusalueesta on myös tehtävä asianmukainen selvitys karttoineen.</p>	<p><i>Merkitään tiedoksi.</i></p> <p><i>Paikalliset ELY-keskukset valvovat, että valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet sekä muut alueiden käyttöä ja rakentamista koskevat alueidenkäyttölain säännökset on alueiden käytössä ja rakentamisessa otettava huomioon. ELY-keskukset arvioivat myös kaavatöiden selvitysten riittävyyttä. Kaavojen selvitykset laaditaan ympäristöministeriön ja Suomen Ympäristökeskuksen laatimien ohjeistusten mukaisesti. Etelä-Savon ELY-keskus on lausunut 6.11.2025 (ks. edellä) kaavaluonnoksesta mm., että ”Kaavan valmisteluaineisto ja siihen liittyvät selvitykset ovat asiantuntevasti laadittuja. Kaavamuutosalueen ominaisuudet on huomioitu varsin hyvin kaavaluonnoksessa.”</i></p> <p><i>Aurinkopaneelit tulevat sijoittumaan riveihin, joiden väliin jää tarkemmasta suunnittelusta riippuen n. 6 m levyiset matalaa kasvustoa kasvavat viherkäytävät. Aurinkopaneelien alueita ei tulla aitaamaan, jolloin suurempienkin eläinten on mahdollista liikkua alueella. Kaavaehdotukseen lisätään Puumalan riistanhoitoyhdistyksen lausunnossaan 25.11.2025 (ks. edellä) esittämä riistaväylä (M-alue) merkitään kaavakarttaan.</i></p> <p><i>Liito-oraville soveltuvista elinympäristöistä on tehty lisäselvitys (Envineer Oy, 4.12.2025) suunnittelualueen itäosissa. Selvitys liitetään kaavaehdotusasiakirjoihin. Ainoastaan Vesijärven itäpuolella, osayleiskaava-alueen ulkopuolella havaittiin potentiaalinen liito-oravan elinympäristö. Muilla arvioiduilla kohteilla elinympäristöpotentiaali on heikkoa puulajisuhteiden, puuston iän ja/tai kolopuiden puuttumisen vuoksi.</i></p> <p><i>Arkeologista arkistoselvitystä on täydennetty 3.12.2025. Tulokset on kirjattu ehdotusvaiheen kaavaselostukseen.</i></p>

Ehdotamme, että kaavassa otetaan huomioon nämä seikat ja lisätään ympäristönsuojelutoimenpiteitä, kuten tarkempia suojelualueita uhanalaisille lajeille, liikkumisen rajoittamista herkillä alueilla ja alueen biologisen monimuotoisuuden varmistamista. Lisäksi liikennejärjestelyjen suunnittelussa tulee huomioida alueen haasteet eläinten liikkumiselle ja mahdolliset haitat paikalliselle eläimistölle.

Merkitään tiedoksi.

2 OSAYLEISKAVAEHDOTUKSESTA SAATU PALAUTE JA VASTINEET

Taulukko täydentyy osayleiskaavan muutosluonnoksen nähtävilläolon jälkeen.

PALAUTE	VASTINE